

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 194.

62de Møde.

Løverdagen den 11te Mai.

(Fortf.)

Justitsministeren (fortf.): Men man kommer derved let til at afhjælpe een Mangel, medens man paa samme Tid indfører andre Mangler, som man let strax overseer, men som derfor ikke ville udeblive, naar den Forandring, som foreslaaes, bliver virkelig gennemført. Man har ikke ved saadanne i Forbigaaende fremsatte Tillægsbestemmelser Leilighed til saaledes grundigt at gennemgaae og undersøge alle de Forhold, som ved Spørgsmaalets Afgjørelse dog maatte komme i Betragtning. Jeg skal tillade mig at anføre dette Lovforslag, som her foreligger, eller rettere den provisoriske Forordning, som her foreligger til Thingets Behandling, Forordn. 27de Mai 1848, som et Exempel, idet der dog vistnok til det er kommet flere meget væsentlige Forandringsforslag, som kun staae i et temmelig fjernt Berøringsforhold til den oprindelige Lov. Denne gik nemlig ud paa at gennemføre paa en nærliggende Maade det Princip, der senere gjorde sig gjældende i Grundlovens § 76 om Adskillelsen af den administrative og dømmende Myndighed. Man søgte derved en Lovbestemmelse, der allerede tidligere havde været Gjenstand for Forhandling, at gennemføre denne Adskillelse i anden Instans. Der kom ved Sagens Forhandling i Folkethinget strax adskillige Forslag til, som upaatvivlelig stode i meget nær Forbindelse dermed, navnlig at man skulde ophæve Amtmændenes Overdommermyndighed ogsaa i andre Retninger, navnlig forsaavidt de vare Overdommere i Brandretsager, og tillige hæve den Inconsequent, der vilde fremkomme, naar Politiretsager fra Grevskabers og Baroniers Virker skulde appelleres til Overretterne, at da ikke ogsaa andre Virkeretsdomme i civile Sager ogsaa skulde appelleres til Overretterne.

Disse to Forslag stode uden Tvivl i saa nær Berøring med den provisoriske Anordning, at jeg ikke kunde andet dengang, da Udvalget i Folkethinget berørte denne Sag, end ogsaa at ytre mig enig i, at man søgte at afhjælpe disse Inconsequenser ved denne Leilighed. Men der fremkom endvidere under Folkethingets Behandling af Sagen Forslag om, at Bestemmelserne om summa appellabilis skulde hæves. Det kan dog ikke nægtes, at dette Spørgsmaal staaer i langt fjernere Forhold til det egentlige Hovedspørgsmaal. Hovedspørgsmaalet var, Adskillelsen af den administrative og dømmende Myndighed, hvorimod Forslaget om Ophævelsen af summa appellabilis angaaer hele det hidtil fulgte System af vor Retspleie, der indeholder visse Indskrænkninger i de forskjellige Gradationer i Sagens Behandling, forsaavidt Sagen ikke fandtes at kvalificere sig til en saadan gradesviis Dyrkning fra en Instans til en anden. Naar man seer bort fra denne Hovedanskuelse, der saaledes ligger til Grund for hele Retspleie-Systemet, kan ikke jeg nægte, at Meget kan tale for, at summa appellabilis kan bortfalde i adskillige Sager, navnlig har den ærede Landstingsmand, som talte for det af de 7 ærede Forslagsstillere gjorde Forslag, der foreligger, med megen Varme og Styrke udtalt de Anskuelser, som i saa Henseende kunne gjøre sig gjældende. Men jeg kan dog rigtignok langt fra gaae saa vidt, som han gik, at det vilde stride mod Begrebet af en christelig Stat, at Borgerne i enkelte Sager berøvedes Adgang til Rettens fulde Nydelse; thi det er dog ganske vist, at man ikke godt kan frakende alle de Stater, hvor der finder Bestemmelser angaaende summa appellabilis Sted, Begrebet af christelig Stat, og det vilde ogsaa være høist sørgeligt, dersom man skulde udelukke Danmark fra Begrebet christelig Stat i den Tid, denne Bestemmelse har fundet Sted. Jeg troer